

FIDES ET RATIO

Konferencia biskupov Slovenska priznala v roku 2014 na návrh Rady pre vedu, vzdelanie a kultúru cenu *Fides et ratio* za zásluhy o dialóg medzi vedou a vierou J. E. Marcelovi Sánchez Sorondovi a prof. Dr.phil. Emílii Hrabovec, PhD. Slávnostné odovzdávanie cien sa konalo 2. októbra 2014 v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave. Prinášame laudáciu prednesenú pri tejto príležitosti aj prednášku Mons. Sorondu^{1,2}. Novým laureátom tohto prestížneho ocenenia k získaniu *Fides et ratio* úprimne blahoželáme.

Laudáció na J. E. Marcela Sánchez Sorondu

Mons. Marcel Sánchez Sorondo je kancelárom Pápežskej akadémie vied. Akadémia vied bola založená r. 1607. Názov Pápežská jej dal pápež Pius XI r. 1936. Je jedinou vedeckou akadémiou na svete, pretože má celosvetový nadnárodný charakter. Na čele je prezident Akadémie, ktorým je v súčasnosti prof. Werner Arber zo Švajčiarska, nositeľ Nobelovej ceny za genetiku. Kľúčovou osobnosťou Akadémie je kancelár, ktorým je od r. 1998 Mons. Sorondo. Akadémia má Radu, ktorú tvoria deviaty vedci vrátane Mons. Sorondu a 82 akademikov z rôznych krajín sveta, z ktorých 24 sú nositelia Nobelovej ceny.

Všetkých členov Akadémie menuje pápež, pričom rozhodujúcim kritériom nie je náboženstvo, ale vedecká a ľudská kompetencia, napr. predseda Akadémie prof. Arber je protestant. Jednou zo snáh Rady Konferencie biskupov Slovenska pre vedu je podporovanie vzťahov medzi SAV a Pápežskou akadémiou vied. Tento náš záujem sa stretá s veľkým porozumením kancelára Pápežskej akadémie vied Mons. Sorondu. Veď už r. 2001 prijal pozvanie vtedajšieho predsedu našej akadémie vied prof. Štefana Lubyho a navštívil Slovensko. Niekoľkokrát pozval na konferenciu Pápežskej akadémie ako pozorovateľov našich vedcov. Keď niekto z našej Rady pre vedu alebo z SAV má možnosť navštíviť Vatikán, Mons. Sorondo ho vždy priateľsky prijme v priestoroch Akadémie, ktorá je vo vatikánskych záhradách, aj keď sa stane, že príde neohlásený.

¹ Vzhľadom na problémy získať písomný text prejavov je väčšina (tri z piatich uvedených) iba prepisom zo zvukového záznamu, ktorý láskavo poskytla KBS. Za prípadné nepresnosti sa vopred autorom ospravedľujeme.

² Prof. Hrabovec ešte pred udeľovaním cien prisľúbila svoju prednášku na publikovanie inde a nepovažuje za správne uverejňovať dvakrát to isté (v čom jej musíme dať za pravdu). Výťah z jej prejavu bol koncom minulého roka uverejnený v (internetovom) časopise VOX (www.prikryl.sk/vox/).

Mons. Marcel Sánchez Sorondo pochádza z Argentíny, z Buenos Aires, kde sa narodil 8. septembra 1942. Študoval na Národnej univerzite v Buenos Aires a na Argentínskej katolíckej univerzite. R. 1968 bol vysvätený za kňaza v diecéze Bueno Aires a potom pokračoval v štúdiách v oblasti filozofie na Salamance a v Ríme, kde na Univerzite sv. Tomáša Akvinského dosiahol doktorát z teológie s ocenením *Summa cum laudo*. Diplom z filozofie dosiahol na univerzite v Perugii. Od r. 1976 pôsobil ako profesor dejín filozofie na Lateránskej univerzite, kde bol od r. 1987 po tri obdobia zvolený za dekana fakulty. Prednášal ako hosťujúci profesor na univerzitách v Salamance, Santiago de Compostela, v Tucumane, na Harvardskej univerzite. Zúčastnil sa mnohých konferencií vrátane tých na univerzitách v Perugii, Macerate, Rímskej univerzite Tor Vergata, v Neapole, Washingtone, Moskve, Jeruzaleme, Toronte, Montrealu a Córdobe.

V r. 1998 ho pápež Ján Pavol II. vymenoval za kancelára Pápežskej akadémie vied a Pápežskej akadémie sociálnych vied. Rok nato ho pápež menoval za sekretára Pápežskej akadémie vied sv. Tomáša Akvinského. Práve počas jeho spomínanej návštevy na Slovensku bolo zverejnené jeho menovanie za biskupa. Biskupské svätenie mu udelil pápež Ján Pavol II. 19. marca 2001. Dostal aj niekoľko prestížnych vyznamenaní. Prezident Talianskej republiky mu udelil Veľký rytiersky kríž, Katolícka univerzita Sacro Cuore dala cenu Francesca Vita, francúzsky prezident mu dal rád Legion d'Onore, prezident Čískej republiky mu udelil Nerudovu cenu. Brazílske veľvyslanectvo pri Svätej stolici ho dekorovalo vyznamenaním Grao Mestre da Ordem de Rio Branco. Rakúska republika mu udelila kríž za vedu a kultúru a opäť Chile mu udelilo cenu Bernarda O'Higginsa. V r. 2011 ho pápež Benedikt XVI. menoval za člena pápežskej komisie pre Latinskú Ameriku. Tieto vyznamenania boli reakciou na veľkú pracovitosť a výsledky vedeckého bádania Mons. Soronda v oblasti filozofického výskumu. Napísal okolo 90 kníh a vedeckých publikácií po španielsky, taliansky, anglicky, nemecky a poľsky.

Jeho hlavné diela sú:

Milosť ako účasť na Božej prozreteľnosti podľa sv. Tomáša Akvinského (Buenos Aires, Salamaca 1979),

Aristoteles a sv. Tomáš (Rím 1981) a

Aristoteles a Hegel (Hender, Buenos Aires - Rím 1987).

V r. 1999 napísal aj komentáre k encyklike pápeža Jána Pavla II. *Fides et ratio*. Veď kto je kompetentnejší pre správne pochopenie tejto encykliky než Mons. Sorondo, ktorý svojou funkciou, svojím záujmom ostáva v centre dialógu medzi vedou a vierou?

Mons. Sorondo pochádza z toho istého mesta ako súčasný pápež František. Oddávna sú osobnými priateľmi, o čom svedčia aj časté návštevy Svätého Otca v Akadémii a veľkodušná snaha Mons. Soronda o to, aby práca Akadémie poskytovala odbornú podporu pápežskej službe.

Rada KBS pre vedu je vďačná Mons. Sorondovi, že bol ochotný prijať toto symbolické, ale úprimné ocenenie jeho služby pre cirkev i pre

svet vedy. Máme nádej, že toto slávnostné stretnutie prispeje k prehĺbení vzťahov a spolupráce medzi Pápežskou akadémiou vied a vedec-kou obcou na Slovensku, predovšetkým s našou SAV, a príklad a slová Mons. Soronda nás všetkých posilňujú v úsilí hľadania „obidvoch krídel pravdy“ – viery a rozumu.

prof. RNDr. Jaromír Pastorek, DrSc.

Laudatio on Msgr. Marcel Sánchez Sorondo

Msgr. Marcel Sánchez Sorondo is chancellor of the Pontifical Academy of Sciences at the Vatican. The Academy was founded in 1603. The name Pontifical Academy of Sciences was given by Pope Pius XI. in 1936.

It is the only scientific academy of its kind in the world, because it has a global, transnational character. It comprises the President of the Academy, which is currently prof. Werner Arber from Switzerland, Nobel Prize winner in genetics. A key figure in the Academy is its chancellor, which since 1998 is Msgr. Sorondo.

The Academy has a Council consisting of nine scientists, including Mons. Sorondo, and 82 academics from different countries of the world, of which 24 are Nobel Prizewinners.

All members of the Academy are appointed by the Pope, with the decisive criterion being not a religion but a scientific and human competence. As an example, the President of the Academy is a protestant.

One of the efforts of the Council for Science at the Slovak Bishops' Conference is to promote relations between the Slovak Academy of Sciences and the Pontifical Academy. This interest was met with great understanding of the Chancellor of the Pontifical Academy of Sciences, Msgr. Sorondo. Indeed, already in 2001, he accepted the invitation of the then President of our Academy of Sciences, prof. Stefan Luby and visited Slovakia.

He several times invited our scientists to a conference of the Pontifical Academy of Sciences as observers. When someone from our Council for Science or the Academy of Sciences has a chance to visit the Vatican, Msgr. Sorondo always provides a friendly reception at the headquarters of the Academy, which is in the Vatican Gardens – even if it happens that sometimes we come unannounced.

So who is Msgr. Sorondo?

He comes from Argentina, from Buenos Aires, where he was born on 8 September 1942. He studied at the National University of Buenos Aires and the Argentine Catholic University. In 1968 he was ordained a priest for the diocese of Buenos Aires and then continued his studies in philosophy in Salamanka and Rome, where he earned a Doc-

torate of Theology from the University of St. Aquinas awarded with summa cum laude. He received a degree in philosophy from the University of Perugia. From 1976 he acted as a professor of the history of philosophy at the Lateran University, where he was in 1987 for three periods elected as a Dean. He lectured as a visiting professor also at universities in Salamanca, Santiago de Compostela, Tucuman and at the Harvard University. He participated many conferences, including the ones taking place at the University of Perugia, Macerata, Tor Vergata University in Rome, in Naples, Washington, Moscow, Jerusalem, Toronto, Montreal and Córdoba.

Prof. RNDr. Jaromír Pastorek, DrSc.